

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
 Ideiglenesen a lap tulajdonosok.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Plac-utca 47. és 49. szám.

Mi tartja vissza a katonákat.

Kvassay újra jelentkezik.

A kormány fenyegetései.

Beszűntetik a képviselők napidijait.

Augusztus hó 30

(N. L.) Bizonyára száz ember közül kilenczven és egynehány amint a címet elolvassa bosszankodni fog és így kiált fel: „aki ezt a cikket írta az még magyarul sem tud beszélni, mert az a kérdés, hogy *ki fogja a kiszolgált katonákat visszatartani* nem az, hogy *mi tartja vissza őket*. Erre én azt felelem, hogy mindannyian tudjuk, hogy a katonákat a kamarilla magyarországi főügynöke a Hapták kabinet feje Fejérvary Géza fogja visszatartani. Ez még csak vita tárgyát sem képezheti, mert erről unos untalan épen eleget írtak a lapok, azonban hogy mi fogja őket visszatartani, erre felelt két gyalogos közlegény, akinek az utcán folytatott beszélgetését alkalmam volt jó távolból végig hallgatni.

— *Az egyik gyalogos magyar fiu:* Kutya disznó teremtette az halatszük, hogy október elsején minket

akik három évig ettük a császár ke-serves kenyerét, nem engednek baza, hanem *visszatartanak bennünket* míg a követek nem szavaznak meg új magyar vért ezeknek a telhetetlen németeknek. Már most nem bánom hadd maradjak még néhány hétig katona, csak végre legyen eredménye a nagy küzdelemnek mert igazán boldog lennék, ha látnám hogy azok a cseh, német gazemberek akik megkeserítik az életünket, akik bennünket „Kossuth hundoknak“ hívják, meglátnák, hogy mi vagyunk az urak a saját hazánkban, és a mi édes anyanyelvünkön és zászlónk alatt teljesítünk katonai szolgálatot. Ha pedig harciba kell vonulni, tudjuk, hogy hazánkért, nyelvünkért, anyánkért és családjunkért megyünk harciba, nem pedig ezekért a pipogya anyámasszonyokért.

— *A másik gyalogos magyar fiu:* de hiszen pajtás nem beszélés okosan, **nem minket tartanak vissza azok a hájteju kegyetlen haramiák hanem mi tartjuk magunkat vissza**, mert ha ezt nem tennénk úgy kutya világ lenne.

Amikor ezeket a szavakat meghallottam, amint nyugodtan minden igaztottság nélkül kiejtette, valósággal kö-

nyezni kezdtem és büszkén gondoltam arra a valóságra, amíg ilyen fiai vannak e hazának, addig a Habsburgok öszmonarchiájából soha sem lesz semmi. A fenti szavak úgy belevésődtek az emlékezetembe, hogy szüntelen reájok gondolok, bámulom hogy egy nép fiai évszázadokon keresztül egyformán gondolkodjanak. Már a Bocskay, a Bethlen, a Rákóczy féle szabadságharcokba a magyar hadsereg mindig átjött saját vérei közé, de főként az 1848-ki szabadságharc alatt tapasztaltuk, hogy még Galicziából sőt Itáliából is hazaszöktek a magyar fiuk, hogy véreik szabadsága mellett küzdhessenek. Ezekben rejlik a fentebb elmondott megtörtént jelenet óriási fontossága.

Az alkotmány válság újabb eseményeiről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Kvassay újra jelentkezik.

Kvassay István, a konzuli főtörvényszék elnöke, a magyar válság hivatalan kuktája ismét megszólal. Röpiratot ír megbízás nélkül... (Adalékok az aktuális válsághoz) címen.

Tulajdonképen talán azért keletkezett az egyébként fölösleges irat, hogy védekezzenek, ehelyett azonban sze-

Füstben . . .

Írta: Pakots József.

A kiszáradt koravén professzor megbotránkozva kapta el a fejét és komoran bámult ki a vonat ablakán. Szemben vele az első osztályu kocsi puha ülésén egy fiatal, koményvonású nő ült. Finom barna bőrű, fekete-hajú nő volt, fehér férfi gallérral a nyakán és manchettekkel a kezcsuklóján.

A nő nagy fesztelenséggel vetette keresztbe egymáson a lábait és füstölt. Egy hosszú papiros czigarettaból hatalmas füstkarikákat fujt a megbotránkozott professzor felé, a ki mérgesen kerülte tekintetével utitársát.

Egyszerre csak a professzor köhögni kezdett. Bárhogy próbálta elnyomni, a füst izgatta. A füstkarikák ott szaladgáltak gégejében, az apró légutakon s a professzor kegyetlen, fullasztó köhögésbe kezdett.

Az utitárs nem dobta el a cigarettjét. Ellenkezőleg gunyosan, kicsinyléssel nézett a professzorra és mintha egy küssé ki is dugta volna a nyelvét. A professzor dühbe

jött. Hirtelen felállott és rekedten, krákgova mondta:

— Kérem nagysád, tegye el a cigarettjét.

A nő szeme villant egyet.

— Bocsnat, ez dohányzó szakasz — felelte ridegen.

— Igen, igen, dohányzó szakasz . . . hebegte most már zavartan a professzor és visszaült helyére.

— De ha önt izgatja a cigarett füst — mondotta tovább közönyösen a nő — akkor szivarra gyujtok. Annak a füstje kevésbé ártalmas.

A szegény professzor rémülten bámult a nőre.

— Kérem, kérem — mondotta elfult lélegzettel — nekem mindegy . . .

A nő már nem törődött vele. Kinézett az ablakon és a vidéken gyönyörködött. A professzor csöndes megadással viselte sorsát. Az egész vonat zsufolásig tömve volt utasokkal, a nem dohányzó fülkék éppugy, mint a dohányzók, nem menekülhetett.

Igyekezett hát feledni a füstöt és el-

merülni gondolataiban. Egyszerre csak a nő fölcattanó hangja riasztotta föl elmerültségéből:

Uram — kezdte a nő — mi az ön véleménye a nőkről általában?

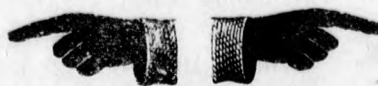
A professzor megrettent. Oly furesa és érthetetlen volt a kérdés, hogy nem tudott rá mit felelni.

No, azért — mondotta nyomatékosan a nő — mert a mint látom, ön nincs nagyon elragadtatva attól, hogy a sors éppen egy dohányzó asszonyi teremtéssel hozta össze.

— Oh, kérem . . .

— Csak semmi udvariaskodás. Ki nem állhatom a bókokat. Éppen ebben akarok különbözni a nők legtöbbszörétől. Én dohányzom, mert ez férfias. Mert ez újabb bizonyítékom arra nézve, hogy a mi a férfinak szabad, nekem is szabad. Ez némi megnyugvással szolgál nekem arra, hogy egyen jogu vagyok a férfival. Szeretem a férfias sportokat. Vadászom és lovaglok. Nem vetem meg a bort, a pezsgőt sem, ha jó s tityet hányok a társadalmi illendőség ostoba paragrafusainak.

Uri öltönyöket

Szakember javít és vasal.

legszébben tisztít
Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

méremtellenül megvádolja a koalíciót és magasztalja a király legfőbb haduri jogát. Az „egy önjelölt programbevezetés” tekintélyi érveknek félremagyarázásával akarja a maga álláspontját védeni s azonkívül újra fölvet egy sereg régen szóban forgó kérdést, de a kívánt feleletet nem adja meg rájuk. Ennek a nevetséges vádaskodásnak a példaképe e röpirat végső sorai, amelyekért legföljebb csak szánalmat érdemel. Azt mondja:

Alkotmányos monarchiában az egészséges államfentartó politikának egyaránt elsőrangú követelménye a királytisztelet és törvénytisztelet, ezekkel azonban ott vagyunk, ahol volt Mózes népe a bibliai hagyományok szerint, a mikor megmondá Jehovának és veszélyező parancsolatainak monoton tiszteletét, különféle bálványokat emelt magának és azok előtt borult a porba mély imádásban!

Szegény tatár!

A függetlenségi párt az általános választói jogért.

Volt alkalmunk tapasztalni, hogy a függetlenségek közt számosan vannak már is, akik az általános titkos választói jog kérdésében szavánál akarják fogni Kristóffy ügyvivő urat és a tisztelt összkormányt, amely ilyenformán a saját kelepcejébe kerül: *kénytelen lesz beváltani ezt a „fenyegetését.”*

A képviselők napidíjai.

Sok szó esik azokról a képtelen és másirányu fenyegetőzésekről, amelyek egy bécsi lap útján kerültek nyilvánosságra. Ezek szerint az ügyvivő kormány — ha októberig valamely irányban fordulat nem áll be — a

A professzort bosszantotta ez a hetyke beszéd. Ingerült lett és szeretett volna ellentmondani.

— Oh, nincs mindenben igaz, nagysád! — mondotta kissé nekihevílve. A nő konstruktorja . . .

— Csak hagyja, hagyja, ismerem ezt a nótát. Legplasztikusabban egy szobrász magyarázta egyszer meg nekem. Megrajzolta a női alakot, aztán az akt vonalain megmutatta a különbséget a nő és férfi között.

Voilà tout! Hát kérem, én mindezzel nem törődöm. Én megalázónak tartom az anyaságot, punktum.

Hogy az ember alárendelt módon viselje egy másik ember érzéseinek zálogát és meg szenvedjen is érte. A nő konstruktorja? . . . Nos, hát én nem törődöm a konstruktorammal. Én egyenjogunak érzem magam a férfival és kivonom magam minden függés alól.

A professzort határozottan dühbe hozta ez a beszéd. Valahogy megbántottnak érezte magát férfiúi méltóságában és epésen mondta:

**FIU- ÉS LEÁNY
CZIPŐK**

képviselők napidíját, a törvényhatóságok állami hozzájárulását, esetleg a hivatalnokok fizetését és az államadóságok szelvényeinek beváltását megszünteti. No hát meglátjuk majd, lesz-e ehhez bátorsága a táborszernagy urnak!

Külföldi hírek.

Megkötötték a békét.

Roosevelt üdvözlése.

Saját tudósítónktól.

A portsmuthi békekonzferencia tegnapi tizedik ülése, melyen végre létrejött a megegyezés Witte és Komura között, rendkívüli drámai lefolyású volt. Az utolsó ülést Takahira japán követ kívánságára, aki ez ügyben vasárnap éjjel meglátogatta Wittét, kedden délutánra tűzték ki. A japán békekövettség azonban már hétfőn délelőtt megkapta Tokióból a várt újabb utasításokat, mire Takahira újra meglátogatta Wittét a döntő ülés ügyében. A legközelebbi ülés csak akkor ül össze, amikor Martens orosz és Denison japán tanárok véglegesen megszerkesztették a szerződést a jegyzőkönyvek alapján. Ez a dolog 10 napig fog tartani. Csak késő délután, a második ülés után tértek vissza a japán megbízottak a szállóba, hol a vendégek összegyűlekezve üdvözölték őket. Komura láthatóan komor volt és senkit sem fogadott. Sató követségi titkár elmondotta, hogy Komura a mikadó egyenes megbízásából járt el, aki elakarta kerülni a további vérengzést. A japán követség többi tagjai is igen le voltak verve. Az „Osaka Sin-bun” japán ujság tudósítója ezt írta: Komura és Takahira úgy jártak el, mint a mikadó megbízottjai. Kényszerítve voltak a békekötésre.

A oszár a hivatalosan megkötött békéről csak éjtélkor értesült. A városban már este híre járt a békének és általános volt az öröm.

Oroszország rögtön a békekötés után békekölcsönt fog felvenni. Wittét meglátogatta Vanderlipp a rekefelleri milliárdos bank igazgatója. Witte megígérte, hogy az

— Ugyan kérem, én nem foglalkoztam ezzel a kérdéssel: Önnek nincs igaz. A nő, mégis nő. Rendeltesét akkor tölti be igazán, ha nő marad, ha megőrzi nőies ségét . . .

A nő ekkor czigerettájából hatalmas füstgomolyt fújt a professzor szemé közé és gunyosan felkaczagott.

— Ejha, kedves uram, ön nevetséges és én nem próbálok vitatkozni önnel. Hanem most éppen egy olyan helyre megyek, ahol szó lesz erről a kérdéstről. Ön hova utazik?

— Xampába.

— Nagyszerű, hiszen én is oda megyek. Egy világhírű feminista tudós fog ott felolvasást tartani a női egyenjogúság kérdéséről. Kétszáz kilométert tesztek most meg, csak hogy meghallgassam. Jöjjön velem. Az majd meggyőzi önt arról, hogy nekem van igazam. Nem ismeri? Világhírű ember! Jób Péternek hívják.

A professzor csöndes hangon mondta: — Jól ismerem. Jób Péter én vagyok . . .

a legtartósabb és elegáns kivitelben kizárólag saját készítés. — Nálunk vásárolt saját készítményű czipők javítása ingyen eszközöltetik. ≈

uj orosz kölcsönben Amerikát is részesíteni fogja s erre nézve elkérte Vanderlipp javaslatát. Pétervárott általánosan elismerik Witte ügyességét. Az orosz foglyok első csoportjának elküldése már a napokban megtörténik. Roszdesztvenszky az első csoportban lesz.

Komura báró japán megbízott volt az első, aki Rooseveltnél elnöknek bejelentette a béke megkötését. Az elnök nyomban üdvözlő táviratot küldött az orosz czárnak és a mikadónak, a civilizált emberiség nevében köszönve meg a kölcsönös engedékenységet. Valószínű, hogy a fegyverszünetről napiparancs már birtokában a hadakozó felek vezéreinek. A békeszerződést, a mely ideiglenes fogalmazvány, valamennyi megbízott aláírta.

Fizessünk városi pótdadót!

Nincs pénze a városnak.

100.000 kor. kivetett adó folyt be.

— Saját tudósítónktól. —

Augusztus 30.

Városunk polgárságának egyrésze nem tud különbséget tenni az állami adó és a város fentartatása végett kivetett pótdadó között. Azt hiszi, hogy hazafias kötelességet teljesít, amíg egyiket sem fizeti. Ezt a téves hitet akarja a tanács mai hirdetésével eloszlatni, amelyben felhívja a közönséget, hogy a város iránt tartozó kötelezettségét teljesítse.

A hazafias hangú és szellemű felhívást a közönség figyelmébe annál is inkább ajánljuk, mert eddigelé több mint 100.000 koronával kevesebb városi pótdadót fizettek be a polgárok, mint tavaly. A felhívást egész terjedelmében az alábbiakban közöljük.

Felhívás

Debreczen szab. kir. város adófizető közönségéhez.

Köztudomású dolog, hogy a községi pótdadót és utadót az állami adók módjára hajtják be és azt az állampolgárok rendszeresen az állami adótervezésükkel együtt szokták fizetni, amiért is legtöbb ember igen tévesen azt gondolja, hogy ha jogos és hazafias dolog nem fizetni állami adót, akkor jogos és hazafias dolog községi pótdadót és utadót sem fizetni.

Pedig hát jogos és hazafias dolog lehet állami adót nem fizetni és azért mégis jogtalan és hazafiatlan dolog lehet nem fizetni községi pótdadót és utadót, — és ez most mindenesetre jogtalan és hazafiatlan dolog.

Az a körülmény, hogy az országgyűlés a mai kormánytól az állami adókat megtagadta és az a körülmény, hogy törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk az állami adók beszedését, illetőleg annak az állampénztárba való beszállítását megtiltotta, korántsem érinti a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk által megszavazott községi pótdadó és utadó követelhetőségét.

Az állami adók ugyanis csak abban az esetben követelhetők, ha arra az országgyűlés felhatalmazást ad; a községi pótdadó és utadó követelhetősége ellenben csupán a törvényhatósági bizottság felhatalmazásától függ. Ma is érvényben levő törvényeink ad-

Elfenbein és Klein
czipészeknél

Placz- és Deák Ferencz-utca sarkán.

ják meg a jogot az állampolgároknak az országgyűlésileg meg nem szavazott állami adók befizetésének a megtagadására; a törvényhatóságoknak pedig az egyesek által befizetett állami adóknak az állam pénztárára való be nem szállítására. Törvényen alapuló jogos cselekedet tehát az országgyűlésileg meg nem szavazott állami adók befizetésének, illetőleg az állam pénztárára való beszállításának a megtagadása. Sőt hazafias kötelesség is ezt a jogot gyakorolni akkor, amidőn — mint a mai viszonyok között is — egy alkotmányellenes kormánytól, a kormányzásra szükséges anyagi eszközöket megvonva, létfeltételétől fosztjuk meg és tesszük lehetetlenné a kormányzásra.

De semmiféle törvény sem adja meg a jogot az állampolgároknak arra, hogy a közgyűlésileg megszavazott községi pótdó fizetését megtagadják. Hiszen a községi pótdó felett különben sem a kormány, hanem a város ügyeit vezető városi hatóság rendelkezik.

Az által tehát, hogy a polgárok a községi pótdót nem fizetik, nem a kormány, hanem a város ügyeit vezető városi hatóság működésének útjába gördítenek akadályt, a melynek eredménye számos irányban érzéti kártékony, sőt esetleg végzetessé válhat hatását.

A községi pótdó ugyanis eddig oly csekély mértékben folyt be, hogy attól kell tartanunk, hogy nemsokára bekövetkezik az az idő, midőn kellő anyagi eszközök hiányában nem lesz képes a város eleget tenni kötelezettségeinek.

Ennek kárát pedig legelső sorban is maguk a város polgárai fogják megérezni. — Másfelől pedig egy oly város, amely kelő anyagi eszközökkel nem rendelkezik és kötelezettségeinek eleget tenni nem tud — kellő erkölcsi súlyjal nem vehet részt az alkotmányvédő küzdelemben sem, — melynek pedig győzelmes megvívása minden becsületes honpolgár legfőbb vágyát képezi.

A községi utadó be nem fizetésével pedig — eltekintve egyéb körülményektől — számtalan munkás embert esetleg kenyérrétől foszt meg Debreczen szab. kir. város adófizető közönsége, mert hiszen pénzhiányában kénytelen a város sok helyen abbahagyatni a munkát, máshelyeken pedig meg sem kezdheti azt.

Mindezeknek a tudatában köteletségünknek tartottuk Debreczen szab. kir. város hazafias és törvényt tisztelő adófizető polgárait a fentiekre figyelmeztetni és egyúttal pedig felhívjuk, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk felhatalmazása alapján — a folyó évre kivetett és esedékessé vált, valamint a múlt évekről fennmaradt községi pótdó és utadó tartozásukat anynyival is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben — a törvényen alapuló jogunknál és hazafias köteletségünknel fogva — kénytelenek leszünk azt a legszigorubb eljárás mellett behajtatni.

A városi tanács.

Sikkasztó ügyvéd.

Menekülés az elfogatás elől.

Nem számolt el a felek pénzével.

Budapest, augusztus 30.

Dr. Ivanovics Pál fiatal kora daczára egyike volt Ujvidék legkeresettebb ügyvédei-

Darvas Testvérek ! Látványosság !

női felöltő áruháza
megnyilik szeptember 1-én

Teljesen friss újdonságok.

nek. Jó modoráért. előzenységeért mindenki szerette. Különösen a szerbek pártfogolták, akik ugyszólván minden ügyes-bajos dolgukkal hozzáfordultak jogi tanácsért.

Ivanovicsnak nagy volt a jövedelme, de nem elég. Költséges passziói voltak. Nagy összegekben játszott az ujvidéki kaszinóban s rendes látogatója volt a budapest, bécsi, kottiaugbrunni és lomniczi lóversenyeknek. Játékszenvedélye aztán bűnre vitte.

Az ujvidéki törvényszékhez rövid időn belül összesen kilencz följelentés érkezett ellene, melyekben volt kliensei arról panaszkodnak, hogy Ivanovics 1000—5000 koroná jukat elsikkasztotta.

Az ujvidéki törvényszék elrendelte letartóztatását. A sikkasztó ügyvéd a letartóztatást elrendelő végzés kézbesítését nem várta meg, hanem megszökött. Budapestre utazott s a Sándor utca 14. számú házban kis hónapos szobát bérelt. Az ujvidéki kir. törvényszék vizsgálóbírójának megkeresésére a budapesti rendőrség le akarta tartóztatni.

A detektívek azonban, akiket érte küldtek, már nem találták a lakásán. A lakáskiadója elmondta, hogy tegnapelőtt hirtelen becsomagolta a holmiját és miután kifizette a hátralékos lakásbért, kihajtatott a keleti pályaudvarra. Valószínű, hogy a délután két óra után induló gyorsvonattal Bécsbe utazott. A rendőrség most országsszerte körözi a sikkasztó ügyvédet.

Vármegyénk és vidéke.

Választás a bihari kerületben.

Ismeretes, hogy a Rigó Ferencz elhalálozásával megüresedett képviselői mandátum sorsa pótválasztáson dől el. Ma lesz a pótválasztás Rigó Lajos és Szokoly Tamás között. A választás előreláthatólag izgatott lesz.

Nem szeretik a megyén az új rendet. A kormány még Széll Kálmán kezdeményezésére pár évvel ezelőtt a megyei pénztárakat és számvevőségeket állami kezelés alá vette. A megyék most mozgalmat indítottak a régi megyei kezelés visszaállítására.

Bánatában lett öngyilkos. A perlekedés rossz dolog. Felzárhatja a családi békét, végzetes tettekre ingerelheti a galambepéjű embert is. Elkedvetlenítheti az érzékeny szívűeket. Ilyen perlekedéstől kifolyólag lett Oláh Julis nánási fiatal menyecske is öngyilkos. Pár hét előtt kelt fel a gyermekágyból s épen gyermekét fürösztgette mikor férj ura a szokottnál idegesebben szólott hozzá. Ez anyyira elkésérítette, hogy férje távozása után a padlásra ment és felakasztotta magát. Mire férje hazajött teste még nem hült ki, az ura költögetni kezdte . . . de hiába a jó gazdasszony és gondos anya már akkor kilehelte lelkét.

Berettyóujfalu új közjegyzője.

Az üresedésben levő berettyóujfalu közjegyzői állást betöltötték. Budapestről jelenti tudósítónk, hogy az igazságügyminiszter dr. Órley György élesdi közjegyzőt helyezte át hasonló minőségben Berettyóujfaluba. Az áthelyezést a hivatalos lap holnapi száma közli.

A gavallér Nagyléta. Nagyléta község képviselőtestülete gavalléros módon viselkedett az ottani önkéntes tűzoltósággal szemben. A tűzoltóság ugyanis valami ünnepejt akart rendezni és felszólította a község előljáróságát, hogy járuljon hozzá az ünnepély rendezésének költségeihez. A község képviselőtestülete erre elhatározta, hogy 400 koronát fog adni a tűzoltóknak. Ez a gavalléros adakozást azonban a vármegye törvényhatósága elé került, mely miután úgy találta, hogy a községnek ez a gavallériája sehogysem áll arányban vagyoni viszonyival, megsemmisítette a határozatot. Nagyléta azonban nem hagyja annyiban a dolgot. Terjedelmes felebbezést nyújtott be a belügyminiszterhez.

A postafőnök regénye.

Esküvő a halálos ágyon.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, aug. 30.

Megható szerelmi történetnek utolsó fejezete játszódott le a nagyváradi közkórházban. Rösner Ede a belényesi postahivatal főnöke halálos ágyán megesküdött özvegy Mirtl Józsefné aradi vendéglősnével, akivel évek során át rokonszenvezett. Alighogy befejeződött a házasságkötés, Rösner agoniába esett, az aradi vendéglősné ismét özvegy lett.

Az egybekelés előzményei ezek:

Husz évi szolgálat után Rösner Ede mint posta főliszt Aradra került. Az aglegény Rösner az Aulich-utcában levő egyik kisebb vendéglőben étkezett, melynek özvegy tulajdonosnőjével csakhamar barátságot kötött.

A vendéglősné elhunyt férjétől származó gyermekeire való tekintetből vonakodott házasságra lépni.

— Majd ha fölneveltem gyermekeimet — mondotta, a mikor Rösner a házasságot sürgette. Végül ez belenyugodott az özvegy elhatározásába.

Tavaly aztán Rösner Belényesre költözött.

Az együttlétnek így vége lett. De Rösner lelkében a rokonérzés nem szűnt meg.

Mikor halála közeledését érezte, táviratilag magához kérte Mirtlnét, hogy vele törvényes frigyre lépjen.

Az esküvő a nagyváradi közkórházban meg is történt s alig néhány perczre Rösner Ede meghalt.

Egyházak és iskolák.

Beírások és vizsgálatok. A helybeli állami főreáliskolában a javító és pótló vizsgálatok augusztus hó 30 és 31. napján, a beírások 1. 2. és 4-én délelőtt 9—12 óráig, a felvételi vizsgálatok augusztus 30—31-én, délelőtt és délután és szeptember 1. 2. és 4-én délután; az érettségi, írásbeli szeptember 5. 6. 7. és 9-én délelőtt 8—1 óráig tartatnak meg. Szeptember 5-iktől 11-éig beíratathatók még olyan tanulók, kik késedel-

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza.
Főter, Fehérló szálloda épület.
Kisdiplommal szemben.

möket okmányokkal igazolni tudják. Az éneket a reáliskolában ez évben Nagy András ev. ref. kántor fogja tanítani. Az áll. főreáliskola igazgatósága.

Arvaházi iskolából. A jótékony nőegylet arvaházi iskolájába a beiratások szeptember hó 1-én, 2-án, 3-án lesznek.

A megyei tanítók ülése. Az alsó szabolcs és hajduvidéki református egyházmegyei tanítóegylet Simon Károly elnöke alatt tegnap délelőtt impozáns gyűlést tartott Hajduhadházon. Érdekes értekezést tartott Kóti Jeremiás az akarat nevelés és kérdéséről, Dobó Sándor a felekezeti iskolák kellő színvonalon tartásáról. Beszámoltak a tisztviselők működésükről, megszervezték a járásköröket, megkezdte működését a segélyező egylet. Végre a tisztikar megválasztására került a sor. Elnök lett: Simon Károly. Alelnökök: Baán Géza, Bor János. Titkár: Kóti Jeremiás. Jegyzők: Takács Ambrus, K. Nagy Sándor. Pénztárnok: Varró Ferencz. Könyvtárnok: Somogyi Gábor. Választmányi tagok: Almási Kálmán, Felyszés Márton, Magi Sándor, Dobrossy István, Nagy Károly, Boldizsár Zsigmond, Andorkó Márton, Biró János.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. n. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám.

— **Mindenki** ki lapunkra szeptember 1-étől kezdve előfizet, ingyen kapja a Deczember hó elején megjelenő Debreceni Független Ujság 320 oldalra terjedő Nagy Képes Naptárát. Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól, sőt kívánatra 14 napig mutatvány számot ingyen is küldünk. Előfizetési ár helyben egy óra 1 korona.

— **Személyi hírek.** Vég Gyula főkapitány, Galánfi József királyi ügyész és Podolszky Béla máv. műhelyfőnök hazakerkeztek.

— **Ácsok és kőművesek szabályrendelete.** Boldizsár Kálmán dr. egy szabályrendeletet készített, amelyben az ácsok és kőművesek állandó torzsalkodásának akar véget vetni. Ez a szabályrendelet szigorúan meghatározza milyen munkát vállalhat a kőműves és minőt az ácsmester. A szabályrendeletet a jogügyi bizottság legközelebbi ülésén fogja tárgyalni.

— **Dr. Bacsó Jenő jogtanár.** A debreceni Bacsó család rokonszenves tagját dr. Bacsó Jenő ügyvédet fényes kintünetés érte. A máramarosszigeti jogakadémia igazgatótanácsa Kórdi Sándor tanár helyére helyettesül megválasztotta. A megérdemelt kintünetéshez sok szerenese kívánat fűződik.

— **Zoltai Lajos könyve.** Zoltai Lajos a város derék és képzett h. levéltárosa egy 60 nyomtatott ivre terjedő hatalmas munkát fejezett be, amelyben a hortobágyi régészeti ásatásokat alapos tudással tárgyalja. A könyvben 200 kép lesz. A nagy jelentőségű mű néhány hét múlva fog a könyvpiacon megjelenni.

— **Kinevezések.** Tarkovich József miniszterelnöki államtitkárt nyugdíjban menetele alkalmából a király örökös főrendi házi taggá nevezte ki. — **Tomcsányi László** dr. törvényszéki joggyakornokot az igazságügyi ügyvezető a debreczeni járásbíróhoz aljegyzővé kinevezte. — **Hubert Gyula** kir. törvényszéki díjnokot ugyancsak az igazságügyi ügyvezető miniszter a szilágysomlyói járásbíróhoz írnokká nevezte ki.

— **Elvitték a póttartalékosokat.** Ma virradóra ismét 475 póttartalékos ment el a 39-ik gyalogezred sárgafekete zsinoros gunyájába Lippára, hogy résztvegyenek a nagy gyakorlatokon. Ez az idén már második csapat a póttartalékosokból.

— **Muzeumi bizottság ülése.** A muzeumi bizottság Oláh Károly elnöke alatt szeptember hó 3-án ülést tart, amelyen az ideai ásatások programját állapítják meg.

— **Nem lesznek ellenőrzési szemlék.** Debreczen városa alaposan megjárta az ellenőrzési szemlékkel. Elkészítette a szükséges nyomtatványokat, amelyben szeptember 18-19-20 és 21 re tűzte ki az ellenőrzési szemléket. Már az ügyosztály elrendelte, hogy a nyomtatványok kiragasztassanak, azonban a honvédelmi minisztertől rendelet érkezett, amelyben az ellenőrzési szemléket ez évben felfüggeszti, vagyis az idén nem lesz szemle.

— **Harcz a bérkocsik körül.** Régebbi idő óta harcolnak az érdekeltek azért, hogy a bérkocsik száma öttel szaporíttassék. A mostani bérkocsik ez ellen tiltakoztak. A főkapitány a tanács döntése alá bocsátotta a kérdést. A tanács pedig több bérkocsi engedély kiadásától a főkapitányt eltiltotta. Az érdekeltek ekkor Juhász Ignácot bízták meg ügyök vitelével. Juhász meglebbezte a tanácsi végzést s ennek folytán a kérdésben véglegesen döntött a belügyminiszter és a kereskedelmi miniszter útján az 5 bérkocsi engedély dolgában a kereskedelmi és iparkamarát is megkérdezte. A kamara odanyilatkozott, hogy Debreczen város forgalma a bérkocsik szaporítását megköveteli. Ennek folytán a belügyminiszter a tanács döntését feloldotta és az 5 engedély kiadására a főkapitánynak a felhatalmazást megadta. Most a főkapitányon a sor, hogy döntsön. Kilencvenketten vannak pályázók. Nem lesz tehát a döntés olyan nagyvonalú egyszerű dolog. Pláne, ha a protekciót nem fogja figyelembe venni Vég Gyula hanem érdem szerint dönt. Kíváncsiak vagyunk az igazságos döntésre.

— **Napfogyatkozás.** Szerdán, augusztus 30-án a kora délutáni órákban napfogyatkozás volt, amely részlegesen egész Magyarországon s így Debreczenben is látható volt. Az elsötétedés Észak Amerikában vette kezdetét és körülbelül 200 kilométer széles árnyéksávot alkotott, mely Kanadából kiindulva, áthaladt a Hudson-öböl déli részén, majd Labrador keleti partjait elhalgva, átszelte az Atlanti óceánt s Európába Spanyolországban lépett be, átszelve a Duero forrásvidékeit és részben a Baleárok szige-

teit. Afrika földjén keleti Algirban kezdődött az elsötétedés, majd Tunison, Tripoliszon és Egyiptomon áthaladva, átszelte a Vöröstengert, Arábiában, Ázsiában is látható volt s innen lefelé a Maszkarénákhoz tartva, végződött az elsötétedés. A napfogyatkozás okáról hosszabban beszélni felesleges volna; hiszen általánosan tudott dolog, hogy az elsötétedést az okozza, hogy a hold elhalad a nap korongja előtt s vagy részben, vagy egészen elfedi a föld lakóinak a szemé elől. A földnek azon a csúkján, ahol a holdgömb középpontja egyenes vonalban helyezkedik a nap elé, van a teljes napfogyatkozás, jobbra és balra e vonaltól a részleges. Azokon a helyeken, amelyek már kívül esnek a naptól a holdon keresztül a földre vonható legszélső vonalokon is, a fogyatkozás egyáltalában nem észlelhető. Nálunk a nap kint alakig fogyatkozott s itt is, ott is füstös üvegen keresztül gyönyörködtek e ritka látványban. A fogyatkozás még délután 4 órakor is látható volt.

— **Elevenen a föld alatt.** Élet és halál között a föld alatt feküdt háromnegyed óráig Nagy János napszámos. A vágóhid mellett kutat furnak. A kutfuráshoz természetesen egy kisebbrendű gödör is szükséges. E gödörben dolgozott Nagy János és egy nagy darab földréteg reaszakadt. Mintegy háromnegyed óráig volt a föld alatt. Nehéz, fárasztó munka után sikerült innen kiemelni. Csáky János vágóhidi igazgató telefonon fordult dr. Balkányi Ede kerületi orvoshoz segítségért. Dr. Balkányi bekötözte sérülését és beszállította a közkörházba.

— **Uj honpolgár.** Ernst Károly Debreczen város guthi vasútjának mozdonyvezetője, szerdán d. e. tette a honpolgári esküt Kovács József polgármester kezeibe.

— **Kedvezményes borok bejelentése.** A városi szabályrendelet értelmében, ha a szőlő tulajdonos saját szükségletére hirt kíván termelni és kedvezményes fogyasztási adót akar fizetni, így azt bejelenteni tartozik. A bejelentéseket már meg lehet tenni a mezőrendőri hivatalnál. Aki ezen kedvezménnyel élni akar, annak minden 100 liter bor után 14 korona helyett csak 7 koronát kell fizetni.

— **Diákok hete.** Ez a hét a diákoké. Jön a sok fiatal legényke, a jövő Magyarország ékessége, reménye, hogy az iskolák tudományteljes levegőjét magába szívja. A könyves boltokban serényen folyik a készülődés, a falakon öles plakátok hirdetik, hogy hol lehet olcsón jó irókészlet, rajzpapírt és egyéb diákkelléket kapni. A vidékről is szállingóznak már a tanulók. Szülőik társaságában jönnek, beiratják őket, azután itt marad a diák magára, hogy reménykedve várja a jó bizonyítványt. A beiratások az összes iskolákban már 1-én megkezdődnek.

— **Dr. Kardos kutatásai.** Dr. Kardos Samu a magyar tudományos akadémia megbízásából Wessselényi reiquákat gyűjt. Ezidő szerint a máramarosszigeti levéltárakat kutatja. Minthogy az ottani Perényi és Lónyai család Wessselényivel élénk levelezésben volt, reméli tehát, hogy értékes dolgokra fog Máramarosszigeten találni.

Vigyázz! A téli áruk megérkeztek. — Az összes nyári áruk és maradékok **nagyon** **Lövy F.** Kékre festett kirakat. olcsón lesznek eladva. **nagyon** Kistemplommal szemben. ←

— **Ujabb tifuss esetek.** Hetek óta nem mult el egy nap sem, hogy ujabb tifuss esetek ne jelentettek volna. Ma is három uj bb megbetegedés történt. Azt hiszük, hogy itt van a végső idő, hogy a főorvos a lakosság egészsége érdekében valamit tegyen.

— **A 67-esek Debreczenben.** A bihari kerület mandátuma felett ma döntenek a választó polgárok. A darabont miniszter elnök rendelkezésére a rend fenntartására a 67-esek mentek el. A 67-es bakák az este Debreczenen utaznak keresztül.

— **Talált tárgyak.** Találtatott egy dohányzacskó, igazolt tulajdonosa átveheti a II. ker. kapitányságnál. — Találtatott 2 drb. üres váltó, igazolt tulajdonosa átveheti a II. ker. kapitányságnál.

— **Komlóssy Arthurné üdvözlése.** Komlóssy Arthurné születet: Thurzó Róza, a „Petőfi dalkör“ zászlóanyja ezidőszereint Abbaziában üdül. Szerdán pedig a nevenapja volt. Ebből az alkalomból a Petőfi dalkör táviratilag üdvözölte.

— **Halálozások.** Meghaltak: Rohacs István ev. ref. 19 éves, Haja Mihály ev. ref. 15 hónapos, Frisch Erzsébet izr. 23 napos.

— **Elhunyt bárónő.** Özvegy hivvári báró Meszéna Istvánné, szül. kiscsepcesényi Sántha Etelka 76 ik életévében Törökszentmiklóson meghalt. Halálát Nagyváradra vitték. A halálozás debreczeni rokonai közül Komlóssy családot, Balogh Imrét és Lestyán Adorjánt érinti.

— **Vizbe fullt gyermek.** Megirtuk a szülői gondatlanság folytán vízbe esett és belefullt Haja Mihály gyermeke szomorú tragédiáját. A királyi ügyészség rendelkezése folytán dr. Izsó János és dr. Láng Sándor törvényszéki orvosok szerdán felboncolták. Megállapították, hogy a halált tényleg fulladás okozta. Szülei a kis fiucsukát a kórházból kihozták és hazulról fogják eltemetni.

— **Katonai lovak elárverezése.** A temesvári 7. közös huszárezred 160 ménlovat selejtezett ki, amelyeket szeptember hó 28., 29. és 30 án tartandó nyilvános árverésen Temesvárott fognak eladni.

— **Zilahy első előadása.** Az új direktor mint értecsülők a színházi szezon szeptember hó 20 án „János Vitéz“ zel fogja megkezdeni. A czimszerepet Zilahyne Singhoffer Vilma fogja játszani. Az előadás iránt az egész vármegyében nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A második kerületi kapitányság** elsőjétől kezdve Hatvan utca 23. sz. alatt lesz.

— **Dinnyét lopott.** Ladányi Sándorné már régebb idő óta észrevette, hogy dinnye-termése napról-napra fogy. Jelentést tett a rendőrségen az ismeretlen tettes ellen. A panaszkodó állítása szerint a lopásokat Gyökös Andrásné követte el. A bevallott kár 60 korona.

— **Illat a Hatvan utca végén.** Beküldetett: Hatvan, Toczó és a Szecsényi szőlős kertek között a vásárterti álmás közelében Klein Márton és társra béreletében van, *csont főző, enyv főző, rongy és felhalmozott csont raktár* olyan büzös, hogy a kertben levő nyaralók és az arra járó közönség e helyen száját kendővel befedi, mert különben a hányinger venné elő. Miután ezen telep a sorompón belül esik, továbbá tekintve, hogy a kertek már felvárososhoz csatoltatnak nagyon kívánatos lenne hogy ha ezen közegészségre felette ártalmas telep onnét a sintér telephez helyeznék át. Több kerti lakosok.

— **Tolvajlások a mezőn.** A rossz gazdasági esztendő következménye az a temérdek lopás, amelyet a mezőkön elkövetnek. Aranylag a huszadrészt jelentik csak fel a károsok, mégis seregesea történnek a feljelentések. Fekete József sámsoni lakos a Helmezi József földjéről tengetit lopott. Tót János Lorántfy utca 8. sz. a. lakost a nagyerdei fürdőnél fogta el hajnalban a rendőrorjárat, amikor a lopott burgonya alatt görnyedezett a válla. Gere Mihály ondódi tanyai lakos pedig Stanovics Simon tégláskerti bolgár béres földjéről lopott veres kagymát. A tolvajok ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Dalestély.** A kereskedő ifjak dal köre dalestélyére, amely szept. 23 án, azaz szombaton tartatik a nagyerdei Dobos pavilonban, felhívjuk olvasóink b. figyelmét. A dalkör elnöksége a dalos ifjakkal karöltve igyekezni fog, hogy a megjelenő vendégek minél kellemesebb emlékekkel távozzanak onnét.

— **Zivuska Ferencznő** énektanárnő tudatja a t. közönséggel, hogy magán ének tanóráira a beiratkozásokat szeptember hó 4 étől déli 11 - 1 óra között eszközli a Szent-Anna utca 6. számú házában. A beiratkozások mielőbbi eszközzése ajánlatos, tekintettel a kevés számú szabad órákra.

— **Kedvezményes szállítási díj a takarmányra.** Ugy látszik, hogy lapunkban a gazdaközönség érdekében közölt felszólalásunkat a „Gazdasági Egyesület“ megszívlelte, mert ma a kereskedelmi ügyvivőhöz kérvényt intéztek, amelyben takarmányra érvényes kedvezmény szállítási díj engedélyezését kérték.

— **Debreczeni birtokváltások.** Király Gábor és neje Balogh Erzsébet vesznek a debreczeni 2369 sztkvben foglalt 6 hold 450 négyzet öl ondódi földet Weiszberger Vilmos és társaitól 4000 kor. — Nagy Ferencz és neje Pető Eszter vesznek a debreczeni 1583 sztkvben foglalt Darabos utca 23 sz. házat özv. Jakó Istvánné és társaitól 12900 kor. — özv. Csala Sámuelné Nagy Sára vesz a debreczeni 8021 sztkvben foglalt 140 négyzet öl házhelyet Nagy Józseftől 330 kor. — Szilágyi Mihály vesz a debreczeni 8021 sztkvben foglalt 140 négyzet öl házhelyet Nagy Józseftől 330 kor. — Csapó Mihály és neje Kovács Zsuzsána vesznek a debreczeni 8021 sztkvben foglalt 140 négyzet öl házhelyet Nagy Józseftől 330 kor. — Pal János és neje Tunyogi Zsuzsánna vesznek a debreczeni 8021 sztkvben foglalt 140 négyzet öl házhelyet Nagy Józseftől 330 kor. — Tomik Sándor és neje Pasztor Erzsébet vesznek a debreczeni 7317 sztkvben foglalt 283 négyzet öl Csapó-kerti szőlőt özv. Vas Andrásné Pap Amáliától 400 kor.

— **Állatkinzó gulyás.** Kisebb rendű gulyát hajtott egy béres a Hortobágyról. A nagy meleg és hosszú ut miatt fáradtan rogyott össze egy fiatal bika. A lelketlen gulyás addig ütötte, míg a szegény állat meg nem dőglött. Rendőr persze nem volt.

— **Ebadó törölések.** Garmad számba érkeznek a városhoz, különösen a tanyai polgárok által beadott kérvények, amelyekben a kivetett ebadó törölését kérik, mert a bizottság többet vett fel, mint a hány kutyája tényleg van a tulajdonosoknak.

— **„Antidol“ a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a

bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy „használta e már az „Antidol“, a mely nagyszerű hatásáért már arany éremmel is ki lett tüntetve? Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fillér és 35 ször mulasztja el vele fejfájását. Kapható Debreczenben Mihalovits J. Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Tóth Bela és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

— **Hölgyeknek, uraknak, fiataloknak és öregeknek legjobban kedvelt beszerzési forrása, a szükségleteik fedezésére Mentze Henrik ujdoróságok áruháza. Piacz és Szent-Anna u. sarkán. Nagy választék iskolai és kézitáskákból gyermekjáték, háztartási cikkek és műiparú különlegességekből, olcsó szabott ár mellett.**

Nyílt kérdés

az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgató tanácsához és tanári karához.

Agyonhallgatott igazság.

Debreczen, augusztus 30.

Szóvá tettük a református felsőbb leányiskola vezetőségének ama indokolatlan intézkedését, hogy a magyarságtól, hazafiságtól messze földön híres kálvinista Róma, Debreczen leánygyermekeinek nevelését immár 10 éven keresztül oly igazgatónőre bízta, aki nem magyar állampolgár s aki teljesen ma sem tud magyarul.

Távol áll tőlünk és a világtól sem akarunk ennek a kérdésnek élére állításával sem a református felsőbb leányiskolának, sem az igazgatónő személyének ártani, sem pedig ebből felekezeti kérdést csinálni, de Debreczen város hazafias polgárai méltán elvárhatják ezen iskola vezetőségétől, hogy az intézet élére magyar honpolgárt és tiszta magyar ajku igazgatónőt állítson.

Annál súlyosabbá válik a vád, mert a megkérdezett igazgatótanács és tanári kar határozott kérdésünkre néma maradt, arra választ nem adott. Súlyosbodik még azzal is, hogy olyan hírek keringenek, hogy az igazgatónőnek még tanári oklevele sincs, hogy az adott körülmények között fizetés-emelést sürget.

Azzal tehát, hogy az igazgatótanács és tanárkar választ nem adott, elismerték, hogy az igazgatónőnek tényleg magyar állampolgársága nincs, hogy helyesen a magyar nyelvet nem bírja!

Ezen indokolatlan eljáráshoz kommentárt fűznünk nem is kellene, de nagyon kilátszik a ló lába s nagyon érzik az atyafiság-komaság politika szaga.

Nyíltan felteszük tehát a kérdést: *akar-e az igazgatótanács eme ferde 10 év óta tört hibáján segíteni, akar-e intézkedéseket tenni, hogy az igazgatónője a magyar állampolgárságot megszerezze, akarja-e utasítani nem magyar állampolgár*

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen. Piacz és Kossuth u. sark, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni. ~~~~

Már megérkeztek Glück Ede
az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

és idegen ajku igazgatódjét a magyar nyelv elsajátítására, akar-e nyilatkozni, hogyan áll az igazgató tanári képzésére és hogyan állunk a fizetés rendezésével.

A közérdek, a magyar szellem erősítése, öregbítése követeli, hogy magyar iskolában magyar állampolgár nő alkalmaztassék vezető szerepre s magyar leányok oktatására.

Ismételjük tehát kérdésünket s ha már az igazgatótanács elbukik az igazság bátor nyilvánítása elől, bizunk a tanári kar hazafiságában, nyíltságában s szeretjük hinni, hogy a tanári kar az őszinteség elől nem fog elzárkózni, Várjuk a feleletet!?

TÁVIRATOK.

Fejérváry Ischlbe.

Budapest, augusztus 30. Fejérváry Géza ügyvezető miniszter csütörtökön délelőtt Ischlbe utazik. A király pénteken kihallgatáson fogadja.

Hazafiatlan vármegye.

Zombor, augusztus 30. Bácsbodrog vármegye törvényhatósága eszközül adta oda magát a kormánynak. Mai ülésén kimondotta, hogy az önként jelentkező ujonczok besorozását megengedi az önként befizetett adókat és a fogyasztási adóknak az állampénztárba való beszállítását elrendeli.

Postmegye alispánja Kristóffynál.

Budapest, augusztus 30. Benicky Lajos alispánt Kristóffy József ma délelőttre kihallgatásra rendelte magához. Az ügyvezető alispántól a vármegye hangulatáról kérdezősködött. Az alispán az újságíróknak kijelentette, hogy a miniszternek fenti kérdésére azt felelte, hogy a törvényhatóság hangulata épen olyan ellenzéki jelenleg mint a választások idején volt.

Rosewelt és a béke.

Portsmouth, augusztus 30. Amikor Rosewelt elnöknek a béke hírére telefonáltak, — örömmel felkiáltott: „Bravó pompás ennél jobb hírt már nagyon rég nem hallottam.

Nagy öröm a csári palotába.

Pétervár, augusztus 30. A csári palota örömben uszlik. A csár és a felesége végtelenül örülnek, hogy a véres hadjáratnak vége van.

Witte nyilatkozatal.

Portsmouth, augusztus 30. Witte a newyorki lapok tudósítói előtt nyilatkozott. Kijelentette, hogy Komura beleegyezése az általa előterjesztett javaslatokba, a legnagyobb mértékben meglepte. Örömmel tudatta a tudósi-

tókkal, hogy Oroszország semmi olyan engedményt nem tett, a mi becsületével ellenkezne.

Komurát a nép halálra keresi.

Portsmouth, augusztus 30. A japán követség egy tagja — állítólag úgy nyilatkozott, hogy az ott élő japánok komurát megakarják gyilkolni és ezért mindenütt keresik. A rendőrség a legmesszebbmenő intézkedéseket tett Komura megvédése érdekében, mert attól félnek, hogy merényletet akarnak ellene elkövetni. Ugyanaz a követségi hivatalnok a mostani békét fegyverszünetnek tartja, amelyet a végleges leszármolásnak kell követni, mert Oroszország és Japán érdekei minden vonalon ellentétben állnak egymással.

Ejjeli hírek.

Életunt kereskedelmi utazó.

Schwarz József 36 éves kereskedelmi utazó tegnap este Budapesten a Dob-utca 14. sz. lakásán konyhakéssel a nyakán felvágta az ereit. Az életuntat a mentők a kereskedelmi kórházba vitték. Tettének oka ismeretlen.

Elfogott betörő.

Budapesten a Népszínház-utcában czirkáló rendőr ma hajnalban két gyanús embert veit észre, a kik egy zsákot cipeltek. Megszólította a gyanús embereket, akik azt mondták, hogy a zsákban kukorica van. A rendőr nem elégedett meg a felelettel, megvizsgálta a zsákot és konstata, hogy egy csomó fűszeráru van benne. A rendőr erre beakarta vinni a két embert. Erre az egyik elfutott. A másikat sikerült elfogni. A rendőr bevitte a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy az elfogott ember Tóbiás Páter fűszeres boltjába a Páva-utcában betört és onnan fűszert lopott. Megállapították, hogy Oáh János a neve 19 éves napszámos. A társát nyomozza a rendőrség.

Szélhámosság a jótékony-ság. A dunántúli közművelődési egyesület által kibocsájtott és Budapesten egyes trafikokban elhelyezett sorsjegyek eladásából befolyó pénzeket egyesek az egyesület megbízottjának adva ki magukat, felévezik. Miután az egyesület senkit sem bízott meg ezzel és a rendőrségen feljelentést tett a szélhámos ellen, akit nyomoznak.

Sikkasztó rajzoló. Kurumpholcz Ágoston műépítész, aki Budapesten a Hungária-ut 157. sz. a. lakik, feljelentést tett Hasenbüttel Henrik 37 éves rajzoló ellen, akit azzal vádol, hogy 8000 kor. pénzt el-sikkasztott és megszökött. A rendőrség nyomozza.

Törvénykezés.

Tíz koronáért hat hónap. A magyar büntető törvénykönyv végtelen hibája, hogy a rovott életű és újra bűnbe eső bűnösöket rendkívül szigorúan sújtja. Így a mai törvényszéki tárgyaláson Tóth Antal szegény éhező napszámost hét korona értékű képviselő tyúk és egy három koronás asztalkendő ellopásáért hat havi börtönre ítélte el a törvényszék. A tárgyaláson Hoffmann József törvényszéki bíró elnökölt. A vádlott az ítéletben megnyugodott.

Közgazdaság.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményei:

Kocsikenőcs, faggyu szállítására pályázatot irt ki az állami vasgyárak központi igazgatósága. Határidő szept. 12.

Bunda szállítás. A mozdonyvezetői, fűtői és kocsirendezői személyzet részére szükséglenő mozdonyvezetői bunda belésű kabát, továbbá fűtői kabát és nadrág szállítására pályázatot irt ki. Határidő szept. 20.

Lámpabelekt és kenőpárnák szállítására irt ki ajánlatot a M. Á. V. Határidő szeptember 19.

Festék anyag szállítás. A m. állami vasgyárak igazgatósága különböző festék anyagokra hirdet pályázatot. Pályázni lehet azeptember 20 ig.

Bükküzijla szállítására irt ki pályázatot az Aknasugatagi sóbánya hivatal. Határidő szeptember 12.

Kőolaj szállítandó a Máv-nak. Pályázatok szeptember 20-ig nyjtandók be. Pályázat kórházi élemezésre. A munkácsi m. kir. honvéd csapat kórház vendég-lőszerű élemezésére a munkácsi honvéd csapat kórház parancsnoksága pályázatot hirdet. Pályázati határidő szeptember 25. Az árlejtés iránt érdeklődők a munkácsi csapat kórház parancsnokságánál vagy a kamaránál kapnak bővebb felvilágosítást.

Terményfőzde.

Schwarz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1905. augusztus 30.

Készáru változatlan, határidők javultak.

1905. októberi buza	15.82.—84
1906. áprilisi buza	16.46.—48
októberi rozs	12.92.—94
1905. áprilisi rozs	13.54.—56
októberi zab	12.04.—06
1905. áprilisi zab	12.64.—66
1906. májusi tengeri	13.38.—40
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szepemberi	—
1905 augusztusi repce	—

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

2. Bűnügyi regény.

Alig léptem be, felemelte tekintetét és élesen megfigyelt. Zavar nélkül állottam meg ezt a próbát és úgy látszik ezen csodálkozott.

Szelid hangon szólt hozzám.

— Lépjén közelebb, ön Gardeuer?

— Igen.

— Fia ön Gardeuer János földbirtokosnak, kinek neje Lecesuc Leontine volt, a kik három év előtt elhaltak?

— Ugy van!

— Hány éves?

— Huszonöt.

— Donai-ban született?

— Igenis. —

— De kiképeztetését ugyebár Párisban nyerte?

— Igen, a lyceumban.

Mindzen kérdései közben folyton rajtam csüggött tekintete és önkéntelenül is éreztem, hogy hangom és nyugodt viselkedésem kedvező benyomást tettek rá.

— Bizonyára tudja, hogy milyen komoly gyanuokok alapján lett ön ellen kibocsátva az elfogatási parancs?

Megnyílt! a Központi czipő és kalap áruház

„Dréher sörcsarnok“ mellett — és minden cikket feltűnő olcsó árakban bocsájt a t. vevő közönség rendelkezésére. Tessék éreklődni. Telefon 435. sz.

— Még nem tudom, de sejtem.
— Akkor fölvilágosítom. Tegnapelőt a Brest szálló egyik szobájában meggyi kolva felték de Lucenay kisasszonyt. Ebben a szobában ön lakott. A büntett elkövetése után néhány órával távozott ön a lakásból. Hirtelen elutazott és midőn Lavalban a rendőrség emberei elfogták, ruháján véryomokat találtak. Mit felel erre?

— Semmit.

— Beismeri tehát, hogy a büntett az ön szobájában lett elkövetve és hogy az ön ruháján talált vérfoltok Lucenay kisasszony meggyilkolásának a nyomai?

— Ez mind igaz; miért is tagadnám?

— De ezzel beismeri bűnösségét.

Tagadólag ráztam fejemet.

— Ha bűnös volnék, feleltem, nem maradna más hátra mint fejemet lehajtani és bevárni az ítéletet. De én ártatlan vagyok és esküszöm mindenre ami szent előtem hogy utolsó lehettemig bízom Isten igazságszeretetében!

Az ügyész elhalgatott. Nem tudom hogy feleleteimben a gonosztevő konok tagadását látta e vagy pedig tényleg érdeklődött irányomban. Homloka hirtelen elborult és szigorú tekintettel száraz hangon folytatta a kihallgatást. Még csak rövid ideig tartott.

— Önt visszaviszik Mazasba, végezte be kihallgatásom és azon bírósági elnök megbiztatott ezen eset megvizsgálásával. Saját érdekében reményelem, hogy nem fogja megtagadni fölvilágosításait, melyek az igazság kiderítése szempontjából még szükségesek.

Az ör már elakart vezetni, de az ügyész néhány elejtett szavát még megértettem. Visszafordultam és felkiáltottam!

— Szent Isten! Képződés? Hazugság? Vagy rosszul értettem? Az ég szerelmére nem az áldozatról szólt? Nem mondta, hogy nemsokára — maga a hölgy — ... tehát él?! Nem halt meg? Eddig kérem szóljon valamit!

Minden tagomban reszkettem és erőlködnöm kellett, hogy el ne essem.

— Ön ha így volna — dadogtam, ha ez a nagy öröm érhetne, nyugodtan tekinthetnék a törvényszék előtt teendő vallomása elé!

Az ügyész nem válaszolt. Intésére levezettek zárkámba, ahol kétségbeesetten az agyra dobtam magam.

Fogoly társam már vá t. Ő róla meg is feledkeztem; társasága gyűlöletes volt nekem. Szerettem volna egyedül lenni és mégis meg kellett hallgatnom gonosz pályájának kiválóbb hősi tetteit.

[Folytatjuk.]

Iskolás fiúk és lányok

részére ajánlunk

Fehéreneműeket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendők

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Blousok, alsó szoknyák,

kötények

női- és férfi fehéreneműek,
nyakkendők, gallérok, ké-
zelők és zsebkendők

legnagyobb raktára

Márton Gyula

divat- és rövidáru üzletében
Piacz-u. 9. sz. Csanak-ház.
Csipkék, szallagok, himzések nagy
választékban.

A közeledő őszi idényre

ajánlom dus raktáromat, saját készítményű

női és férfi esernyőket

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Továbbá az iskolai idényre

gyermek esernyőket

80 krért és feljebb

férfi és női ernyő

1 frtért és feljebb.

Javitások és áthuzások olcsón és
pontosan eszközöltetnek.

MERKLER, SOMA ernyőgyára
DEBRECZEN, Piacz-utca 50.

Kezdődő iskolai évre

Fiúk részére fehér és színes

ing, kézzelő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, em-

pir és diszkötények, alsó

szoknyák minden színbe, in-

gek, hálókötös és bugyogók

nyári és télibe. Ágyterítők 1.0

krtól, Paplanok 190 krtól.

Kész lepedők. Kendő felék

minden minőségben és nagy-

ságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett üvegeje 70 fil., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fil.) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és drogonériában — Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jó utalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 filléért.

Szülők és tanulók figyelmébe!

Uj és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a
legújabb kiadásban, valamint

írószer, iskolai táskák

könyvszijjak és rajzeszközök

feltűnő olcsó árban

kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papir áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11. sz.

Uj! Részlet üzlet! Uj!

Vigyázz! Értésítés! Vigyázz!

T. cz.

Van szerencsénk a t. közönséget érte-
síteni, hogy Vár u. 2. sz. alatt a (Zanodével
szemben) a mai kornak megfelelő

Részlet-üzletet

nyitunk, a hol a legjobb anyagokból előállított
árak u. m. vászon, kanavász, chiffon, asz-
tálneműek, ágy- és asztalterítők, férfi és
női confectionok, függönyök, szőnyegek, pap-
lanok stb. eddig nem létezett árakban lesznek
előadásra.

Dusan felszerelt raktárunkat min-
denki saját érdekében felkeresni el ne
mulassza.

Szíves párfogást kérünk

Tisztelettel

Rosenfeld Testvérek.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol
nyelv és irodalom osz-
tály- és maganoktatás

külön uri-, hölgy- és
gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

Apró hirdetések.

szóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér. A legdrágább hirdetés 40 fillér. Vasnap betűből szedtetett minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakezdrésné tessék választékyeget csatolni.**

Borsy fele pemetefü cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

24 drb különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölesón kapható **Kiss Ignác** bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Villamos csengo berendezési vállalat.

100 hl. saját természetű és kezelési kítinó sestakerti bor, akár egy sommban, akár belőle 50 litert meghaladó mennyiség eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű női-szabó szalonba Bosznay J. és Tsa céglegz kerestetnek téri segédek, tűzőnők, alkészítőnők, lézi- és tanuló leányok. Je entkezhetni augusztus 31 én fenti céglegnél.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblómpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes arjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

Kökert Gusztávné vizsgázott massause. Elvaul orvosi rendelésre hidegvizledörzso léseket és masszozást Debreczen, Darabos-utca 58.

Mézédes csemege szőlő kilója 20 kr. **Merkli Ferencznél** Fűvészkert u. 14. Telefon 374.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek. minden összegben adósevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtár gyakra, részlet visszafizetésre is. **G. Lölhöf fel, Berlin W. 35.** Viszbélyeg.

Mesés olcsó árak. Végkiárusítás üzlelfeloszlatás miatt! Mig a készlet tart férfi, fiu és gyermek ruhák végkiárusittatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingye!

Budapesten gentry familia elfogad teljes ellátásra kisebb diákokat. Francia és és német nyelvű társalgás, gondos, házias felügyelet. Czim a kiadóhivatalban.

Okleveles tanítónő, Polgári és elemi tanulókat telkiismeretesen tanit házaknál vagy saját lakásán. Czim Csap-utca 81.

Kítinó új módszer szerit készít és javit villanycsengőt **Krausz Kálmán** bádogos Hatvan-u. 2. sz.

Csemege szőlő kapható 5 kilós kosarakban Schasza és paszatuti 1 kosár 90 kr.-ért Piacz utca 66. szám alatt.

Intelligens izr. (orth.) gyermektelen házaspár a fótéren 66. szám alatt elvállal 1-2 iskolás gyermeket teljes ellátásra.

Csemege szőlőt 1 frt 10 kr-ért 5 kg-os posta csomagokban és helyben házhoz szálit **Darvas Miksa** csemege szőlő kivitei üzlete Debreczen. Telefon 294.

Egy jó családból 14-15 éves fiu tanulónak felvételik **Slachta János** fűszer- és vasüzletében H Nánáson.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Könyvelésben és magyar német levelezésben teljesen kepezt kisasszony vagy idősebb nő keresőke. Ajánlatok „Könyvelő” jelgére a hirdóba kéretnek.

Napbarnított arcokra legjobb a „Fáy krém” mely hófehérre, bár o y putna és üdőt tezi az arcot. 1 tégely 1 korona, hona való szappan 1 korona, kapható **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszer részné Kes utca-utca, „Arany egyszerű” gyógyszerertár.

Fabrique de Montres huit jours.

Kettős fedelű ezüst-

fiu-iskola-órak órák

14 koronától.

Kaphatók

Horváth óraművesnél

Debreczen, Hatvan utca 2. szám.

Végkiárusítás

üzlelfeloszlatás miatt.

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

minden elfogadható árban

végkiárusittatnak

Grünfeld Adolf

üzletében

Debreczen, Kistemplom mellett.

Mesés olcsó árak. Félingyen.

Iskola könyv

bekötések erős **czérna** fűzéssel jutányos arért

Antalfynál

készülnek

Piacz u 31. a városházzal szemben.

Csemege szőlő és bor eladás.

Gróf **Dégenfeld József** és dr. **Balkányi Miklós** urak „**Erzsébet**” szőlőtelepének elárusító helyei:

Gróf Dégenfeld téren, a kenyér piaczon 10-ik számú Wolf százados-féle Szikszay háznál és a

Főpiaczon a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben megnyitattak.

Mindkét helyen a csemege szőlő nagyban és kicsinyben kapható.

A Dégenfeld téri főüzletben az „**Erzsébet**” szőlő telep kítinó ó bora hectoliterenként igen olcsón megrendelhető.

Az iskolai év

kezdésével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Fiú- és Leány fehérneműek. Paplanok, Matraczok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézeltők, Zsebkendők Nyakkenedők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók.

nagy választékban, olcsó szabott árakban

Szabó Lajos Fiai

Debreczen,

Divat, vászon- és szőnyegáruház.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25 000 koronát fizet **Schicht György** cég **Aussigban** báknak a ki bizonyítja, hogy szappan a „Schicht” névvel, valamilyen káros kevereket tartalmaz.